

адаптації та відтворення нових знань є драйвером формування інноваційної моделі розвитку суб'єкта господарювання.

Література

1. Бандурин А.В. Инновационная деятельность корпораций // Инновации. – 2014. – № 9-10. – С. 49-51.
2. Грішнова О.А. Людський капітал: формування в системі освіти і професійної підготовки. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2016. – 254 с.
3. Казакова Н.В. Некоторые подходы к управлению знаниями и интеллектуальным капиталом в современной экономике // Инновации. – 2003. – № 1. – С. 54-60.
4. Квятковский С. Интеллектуальное предпринимательство и стабильное экономическое развитие в постсоциалистических странах Европы // Проблемы теории и практики управления. – 2014. – № 3. – С. 21-26.
5. Швиданенко Г.О., Теплюк М.А. Забезпечення конкурентних переваг у контексті формування ресурсного портфеля підприємства / М. А. Теплюк, Г. О. Швиданенко, І. І. Декрет. // Науковий журнал «Молодий вчений». – 2016, С. 1001–1006.
6. Шевчук Н.В. Інформація як економічний ресурс: сутність і роль у забезпеченні конкурентоспроможності сучасного підприємства/Ефективна економіка // Електронне наукове фахове видання. [Електронний ресурс] – №6, 2012.

УДК 331

Мельничук Д.П.,
д-р. екон. наук, доц.,
професор кафедри теоретичної та прикладної економіки,
КПІ ім. Ігоря Сік орського

ПАТРІОТИЧНО-ТРУДОВЕ ВИХОВАННЯ В УКРАЇНІ: ПАРАДОКС ІГНОРУВАННЯ НАГАЛЬНИХ ПРІОРИТЕТІВ

Викладаючи дисципліни економічного профілю та доводячи до відома слухачів зміст концепції економічної активності, автор завжди акцентує на потребі мотивування людей саме до такого роду поведінки шляхом створення високотехнологічних та високопродуктивних робочих місць, спроможних зацікавити сучасного фахівця, шляхом поліпшення умов праці та гарантування гідної винагороди за неї, забезпечення соціальної злагоди у суспільстві та формування сприятливого соціально-психологічного клімату у трудових колективах, створення передумов для усталення відчуття перспективи, що, мабуть, є одним з найважливіших факторів активізації особистісного та професійного розвитку, наполегливої праці заради

задоволення поточних потреб та забезпечення стратегічно орієнтованого розвитку держави. Більшості ці речі видаються незаперечними пріоритетами. І з цим важко не погодитись.

Натомість, скептичні, а то й агресивні заперечення викликають тези щодо ідеологічного впливу в процесі мотивування до економічної активності. Так – радянське минуле натеper незалежної України наділило негативними барвами поняття «ідеологія», яке сьогодні багатьма сприймається з позицій інструменту обмеження волевиявлення громадян, їх соціально-політичних позицій та світогляду загалом. Та, хіба національна ідея – не частина ідеології? Чи дійсно ідеологічний вплив і демократизація суспільства – несумісні? Навряд. Наріжним же каменем відповідної системи впливів в процесі формування національно орієнтованих поглядів та переконань автор вважає патріотично-трудова складову.

Серед іншого, це стосується спрямованості трудового виховання та методики викладання відповідної дисципліни у закладах середньої освіти. Чому предмет, який не лише школярі, а й їх педагоги, недоречно називають «Праця», фігурує у розкладі занять до 11 класу включно, тоді як «Географія», яку досить часто обирають абітурієнти для складання тестів під час зовнішнього незалежного оцінювання, «закінчується» роком раніше? Невже, це не є демонстрацією того, що ми й надалі дотримуємося заробітчанського вектору розвитку, постачаючи на закордонні ринки праці працівників найпростіших робітничих професій. Країна-донор робочої сили – не є і не може бути моделлю розвитку України! Тривале викладання «Трудового виховання» – це добре, але не у сьогоднішньому його форматі. Не шиття чи майстрування табуреток має наповнювати зміст цієї навчальної дисципліни, а – як би це банально не звучало – саме трудове виховання: виховання громадянина як носія продуктивних ціннісних переконань – тих, що даватимуть змогу молодій людині усвідомити свою роль у розбудові держави, утвердженні її економічного суверенітету, забезпеченні стійкого розвитку. Трудове виховання має закладати фундамент майбутнього ставлення до праці як передумови економічного та соціального розвитку України, формувати у свідомості громадян прагнення до виявлення ознак економічної активності. І все це має відбуватися цікаво, аргументовано, змістовно, щиро, ненав'язливо. З іншого боку, при вступі до закордонних ВНЗ відсутня потреба складати ЗНО. То й навіщо «Географія»? Масштаби навчальної міграції сьогодні приголомшують. Та, чи не ми самі, плекаючи марні сподівання на повернення до України молодих фахівців «західного взірця», сповільнюємо розвиток держави?

На часі – розроблення національної концепції, а надалі – Програми патріотично-трудова виховання; її реалізація у найкоротші терміни. Причому позиції такої концепції та заходи відповідної програми мають охоплювати усі прошарки та вікові групи населення, долучати до процесу відтворення патріотично-трудова цінностей усіх суб'єктів впливу – від освітньо-виховних закладів різних рівнів, форм власності та підпорядкування

до засобів масової інформації. І, що важливо, якість роботи щодо виховання у молоді України трудового патріотизму, необхідно визнати одним з основних критеріїв в процесі ухвалення позитивних рішень стосовно ліцензування та акредитації будь-яких спеціальностей на будь-яких рівнях освітньої системи. Прищеплення прагнення осягати життя з позицій підприємницької ініціативи, безупинного професійного розвитку, самовідданої праці, а не утриманства та руйнування трудового потенціалу як рушійної сили прогресивних соціально-економічних перетворень, от що поряд з іншими пріоритетами має лягти в основу, так званої, освітньої реформи!

Зрозуміло, не лише заклади освіти повинні мотивувати до економічної активності, формувати відповідні настанови та переконання. Не меншої уваги потребує проблематика змісту та завдань інституту сім'ї. Діти, виховані в сім'ях заробітчан, байдужих трудових маргіналів, збіднілих та озлоблених споглядачів не свого, але такого жаданого гарного життя, навряд формуватимуть осередок надій України щодо прискореного переходу до цивілізованої, соціально-орієнтованої ринкової економіки. Ми часто чуємо про старіння населення, замалу чисельність народжених, очевидну обмеженість у майбутньому ресурсу праці. Так, але є й інше питання: чи забажають ці нові покоління працювати в Україні – і ще важливіше – на її користь? Що ми робимо сьогодні задля того, щоб сподіватися на їх продуктивну і наполегливу працю на теренах батьківщини завтра? Інвестуємо у професійну освіту талановитої молоді за перспективними спеціальностями, зокрема, ІТ-профілю? Не підкріплюючи такі інвестиції заходами патріотично-трудового виховання починаючи з дитячих садків та школи, ми лише тішимо західних партнерів, де праця таких фахівців є вкрай затребуваною. Партнерство ж тут матиме не зовсім паритетний характер.

Тож, важливою є взаємоінтеграція освітньої, інформаційно-ідеологічної та сімейної політик держави, що дасть надію на те, що сформовані, завдячуючи відповідним заходам, професійні знання і навички економічно активних громадян будуть застосовані та набудуть ознак капіталу в Україні, а не обслуговуватимуть розвиток закордонних економік; і відсоток економічно активного населення зростатиме.

УДК 331.101.3

Степанова Л.,

канд. екон. наук, доцент,

Тужилкіна О.,

канд. екон. наук, доцент,

кафедра управління персоналом і економіки праці,

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ МОТИВАЦІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ